

DIREKTIVA INSPIRE

Tomaž Petek

V uradnem listu Evropske unije (L 108 Volume 50) je bilo dne 25. 4. 2007 objavljeno besedilo direktive, ki ureja izhodišča za vzpostavitev evropske podatkovne infrastrukture za podatke o prostoru in okolju v državah članicah EU, imenovane tudi direktiva INSPIRE (Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council of 14 March 2007 establishing an Infrastructure for Spatial Information in the European Community (INSPIRE)). Direktiva je začela veljati dvajseti dan po objavi, uporabljati pa se bo začela leta 2009.

S tem dejanjem se je končalo šestletno obdobje obravnavanja pobude za vzpostavitev evropske podatkovne infrastrukture za prostorske podatke in iskanja ustrezne pravne oblike, sprejemljive za vse države članice. Države članice so v tem obdobju prek skupine strokovnjakov (INSPIRE Expert Group), ustanovljene leta 2001, obravnavale predlog besedila direktive in vrsto drugih dokumentov, kot so tako imenovani »position papers« in predlogi izvedbenih pravil.

Sedaj nas čaka naloga prenosa obveznosti iz direktive v zakonodajo posameznih držav članic in tehnična uvedba direktive. Za uspešno izvedbo te naloge bo treba vključiti vse nosilce prostorskih in okoljskih podatkov v Sloveniji in nenazadnje bo za ta namen treba vzpostaviti tudi določene organizacijske strukture.

Sprejeta direktiva postavlja zakonski okvir za vzpostavitev in delovanje infrastrukture prostorskih podatkov v Evropi. Direktiva obvezuje države članice, da izboljšajo dostopnost storitev, povezanih s prostorskimi podatki, in zagotovijo njihovo uporabo na podlagi skupnih izhodišč. Storitve iskanja prostorskih podatkov morajo biti uporabnikom na razpolago brez nepotrebnih administrativnih ovir. Direktiva ureja vodenje in vzdrževanje metapodatkovnih opisov, tehnične podrobnosti souporabe prostorskih podatkov, opredeljuje pravila dostopa do prostorskih podatkov, s katerimi upravljajo organi javne uprave v okviru EU, in cenovne politike v zvezi s temi podatki. Direktiva tudi opredeljuje način koordinacije na področju prostorske podatkovne infrastrukture med državami članicami EU in institucijami EU. Uvajanje direktive bo vplivalo na poslovanje vseh organov javne uprave, ki vodijo in vzdržujejo podatke, navedene v treh prilogah direktive. Direktiva ne predvideva zajema novih podatkovnih baz.

Z dnem sprejema direktive je skupina ekspertov zaključila svoje delo, v skladu z določili direktive pa bo Evropska komisija ustanovila tehnični odbor INSPIRE, v katerega bo vsaka država članica imenovala svojega predstavnika. Njegova osnovna naloga bo potrditi predloge izvedbenih pravil in jih komisiji predlagati v sprejem. Prav tako pa bo odbor predstavljal platformo za izmenjavo

informacij in pogledov na področju vzpostavljanja evropske infrastrukture za prostorske podatke.

Slovenija ima že danes vrsto elementov prostorske podatkovne infrastrukture, urejenih v skladu z direktivo INSPIRE, vendar nas v prihodnjih dveh letih nedvomno čaka še obilo dela na področju usklajevanja in koordinacije.

Tomaž Petek

Geodetska uprava RS

tomaz.petek@gov.si